Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia

Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannecer*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România si străinătate: Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci. Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brasov administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 208. Braşov, Sâmbătă 21 Septemvre (3 Octomvre) 1896.

Sĕ fim pe pază!

In cele din urmă ministrul-preşedinte br. Banffy şi-a dat pe faţă cartea, cu care vré sĕ tromfeze pe adversarii de tóte nuanţele ai lui şi ai guvernului.

De mult şi-a pregătit viclénul baron jocul. Bine au presimţit oposiţionalii ungurĭ planurile sale. Incă de astă-tómnă el se pregătesce mereu pentru alegerile, ce au sĕ se întêmple peste scurt timp. Se crede, că pe la Pascĭ era deja stabilită lista candidaţilor guvernului pentru viitórele mandate de deputaţĭ. S'a simţit acésta prin ţéră. De aci neliniştea partidelor oposiţionale şi pornirea atât de timpuriă a agitaţiei electorale din partea lor.

Firesce, că Banffy, după metoda lui practicată în Solnoc-Dobêca pe când era fişpan, nu s'a mărginit numai a da avisurile organelor administrative, cum sĕ procédă şi cum sĕ se foloséscă de tóte mijlócele de presiune, de gendarmeriă şi de miliţiă pentru influinţarea alegerilor, ci şi-a angagiat ómenĭ prin tóte comitatele şi ómenĭ chiar şi din sînul naţionalităţilor, cu misiunea, de-a sprijini acţiunea guvernului şi a organelor lui.

Deschisă este calea speculanţilor de voturĭ şi ómenilor fără de principii şi fără de caracter, acelei specie abiecte de vênătorĭ după ciolane de ros, şi nu ne îndoim, că în multe locurĭ sub o firmă séu alta s'a vîrît intriga electorală a guvernului şi printre Românĭ. Incă prin miedul verei am aflat de unii şi alţii, că au alergat pe la Budapesta ca sĕ-şĭ facă mână bună cu guvernul pentru nu scim ce candidat, care are îndrăsnéla şi rêvna de-a călca în urmele unui Goldiş et *tutti quanti.*

Şi de rêndul acesta, aceste suflete micĭ de speculanţĭ vor pretinde chiar, că nu comit nicĭ un pĕcat de mórte, décă se vor tocmi ca unelte, căcĭ dóră — vor dice ei — adĭ nu mai esistă nicĭ comitet, nicĭ partid naţional român şi nicĭ măcar o conferenţă naţională nu se mai póte întruni. Tóte fiind dér disolvate şi destrămate, graţiă înţelepciunei celor dela cârmă, de ce sĕ-şĭ mai bată capul cu scrupule naţionale cela séu celalalt pe carĭ i-a apucat strechea banfystă? Mérgă unde-a merge, fiind şi aşa tot una, căcĭ şi la noi graséză epidemia de *fin de siècle?*

Décă am crede tóte câte le istorisesce adĭ amărîta oposiţiă unguréscă, atuncĭ ar trebui sĕ ne îngrozim de pe-acum de priveliştea, ce ni-o vor oferi alegerile conduse de un Banffy. Aşa, de pildă, „Magyarország“ ne spune, că Banffy a primit 100,000 fl. pentru scopurĭ de alegerĭ dela Jidanul Wolfner şi că în urma acésta stărue cu orĭ-ce chip sĕ fiă ales în cercul dela Gödöllö, cu tóte că fişpanul i-a spus, că va merge greu acest lucru.

In asemenĭ împrejurărĭ nu-i mirare, că partidele oposiţionale maghiare sunt fórte îngrijate în faţa viitórelor alegerĭ, ce se vor sĕvîrşi, după cum se asigură în luna lui Noemvre a. c.

Dér nu numai oposiţionalii ungurĭ, ci şi noi Românii trebue sĕ fim îngrijaţĭ, nu pentru-că am voi sĕ concurăm cu Wolfner-ii lui Banffy, ci fiind-că vedem, că sistemul de presiunĭ şi corupţiune, comerciul cu suflete şi convingerĭ ameninţă a ataca de astă-dată în mai mare grad ca orĭ şi când solidaritatea nóstră naţională, care până acuma, cu tóte intrigile şi ispitele, a eşit triumfatóre.

Sĕ fim dér pe pază şi sĕ veghiăm, ca uneltele celor ce vor sĕ ne distrugă limba şi naţionalitatea sĕ nu lăţéscă pestilenţa lor în şirurile poporului nostru.

Disolvarea camerei şi nouele alegerĭ. Privitor la disolvarea camerei şi la fixarea nouĕlor alegerĭ se anunţă din isvor semi-oficios următórele: Disolvarea parlamentului se va întêmpla *Lunĭ în 5 c.* şi nouele alegerĭ se vor escrie în 6 c. aşa că alegerile dietale se vor face în dilele dela *26 Octomvre—6 Novembre.* In *16 Novembre* noul parlament îşĭ va ţine prima şedinţă. La cas décă disolvarea se va face cu 2—3 dile mai târdiu, atuncĭ tóte datele de mai sus se vor schimba în mod amĕsurat. Disolvarea însĕ la tot casul se va face până în 10 c.

Toastul Regelui Carol. Étă după „Voinţa Naţ.“ textul complet al toastului rostit de M. S. Regele Carol I la prândul de gală dat la palatul regal din Bucurescĭ, Lunĭ séra, în onórea Impĕratului Francisc Iosif:

„Sĕ bine voiască Majestatea Vóstră „Sĕ-mĭ permită a-i exprima profunda nóstră recunoscinţă pentru augusta visită „ce ne face.

„Entusiasmul cu care Capitala Ro„mâniei a primit pe Majestatea Vóstră gă„sesce un rĕsunet unanim în ţéra întrégă, „care este mândră de amiciţia cu care Ma„jestatea Vóstră o onoraţĭ.

„Presenţa Majestăţii Vóstre printre „noi este o adevĕrată sĕrbătóre naţională „şi înalţă întrun mod strălucit valórea pe „care Majestatea Vóstră o atribue tînĕrului „regat dela Dunăre, care privesce viitorul „cu încredere, mulţămită excelentelor re„laţiunĭ stabilite între Statele nóstre.

„Salutăm decĭ visita Majestăţei Vós„tre ca un eveniment de cea mai mare „importanţă şi dorim, din tótă inima ca „Providenţa sĕ asigure Majestăţii Vóstre „o lungă şi pacînică domniă, nu numai pen„tru fericirea puternicului sĕu Imperiu, dér „şi pentru noi, carĭ avem pentru Majes„tatea Vóstră cea mai profundă veneraţiune „şi admirăm înalta Sa înţelpciune.

„Legat în aceste sentimente cu po„porul meu, ridic paharul în sĕnătatea Ma„jestăţei Vóstre şi în sĕnătatea M. S. Im„pĕrătesei.

„Trăéscă M. S. Impĕratul Austriei şi „Regele Ungariei!“.

Decoraţii pentru ministri unguresci. Cu ocasiunea inaugurării canalului dela Porţile de fier M. Sa Regele Carol a decorat pe ministrul preşedinte unguresc, br. *Banffy* şi pe ministrul de honvedĭ br *Fejérváry* cu marele cordon al Stelei României, ceilalţĭ miniştri unguresci, d-nii Wlassics, Daniel, Josika, Erdelyi şi Lukács au primit marele cordon al Corónei României.

Darul Regiei monopolurilor. Cetim în „Voinţa Naţionala“: Şi Regia monopolurilor Statului a făcut anume pentru M. S. Impĕratul Francisc Iosif o cutiă cu ţigărĭ şi ţigarete. Cutia este de lemn şi are o lungime de 50 şi o înălţime de 20 centimetri şi e sculptată într'un mod artistic. In mijlocul capacului sunt sculptate armele Austriei şi României; în interior cutia este capitonată cu satin roşu şi alb. Ţigările şi ţigaretele sunt cu panglice galbene şi negre, şi roş, alb şi verde.

Cutia pórtă dată de 16 (28) Septemvre 1896.

Ospeţii italienĭ. Lunĭ, cu tóte intrigile ce s'au făcut din partea unguréscă au sosit totuşĭ dintre deputaţii, carĭ luaseră parte la conferenţa interparlamentară în Pesta 27 de deputaţĭ şi senatorĭ italienĭ în România, venind dela Orşova în frunte cu cunoscutul filo-român, marchisul Pandolfi. La Verciorova ei au fost întêmpinaţĭ de

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Porţile de fier.

(Urmare).

Lucrările Romanilor.

Cataractele, carĭ în toţĭ timpii au îngreunat trecerea pe lângă şi pe Dunăre, au fost cunoscute popórelor celor mai vechĭ, carĭ au locuit în aceste părţĭ. Primele notiţe asupra lor le găsim la Strabo, acum 2000 de anĭ.

Istoria care s'a desfăşurat pe lângă cataractele Dunării este firesce fórte veche şi fórte complicată, căcĭ mulţimĭ de popóre, carĭ au năvălit în Europa, au avut sĕ învingă enormele dificultăţĭ de comunicaţiune de aci.

Prima ideie de a se face partea acésta a Dunării comunicabilă, s'a născut la Romanĭ, sub Impĕratul Tiberiu, la anul 33 după Christos, precum se dovedesce printr'o inscripţiune ce se află la Gospondivir, încă puţin cunoscută în literatură, şi descoperită în 1889 de către un Român.

Interesul care a dat nascere ideiei, era de ordine politică: cucerirea Daciei. Linia de atac a Romanilor asupra Dacilor se întindea dela gurile Dunării până la Belgrad, şi probabil şi de-a lungul Tisei; era decĭ necesar ca armatele din deal de cataracte sĕ pótă avea legătură cu cele dela Dunărea de jos, şi de aceea partea cu cataracte a Dunării trebuia făcută comunicabilă.

In acest scop, Tiberiu a început sĕ contruéscă o admirabilă şosea pe malul drept, şosea, pe care a corectat-o şi a terminat'o divul Traian; pentru apărarea şoselei, Romanii au zidit o sumă de castele ale căror urme se vĕd şi astădĭ.

Tot atuncĭ s'a făcut la Porţile de fier o lucrare uriaşă, în faţa căreia ómenii de adĭ stau uimiţĭ: un canal semicircular, în Dunăre pe partea dréptă.

După cucerirea Daciei, Romanii s'au întărit şi organisat în întreg ţinutul, organisând acele esploatărĭ de mine carĭ dovedesc ce profundĭ înţelegĕtorĭ ai lucrurilor au fost strămoşii noştri. Unele lucrărĭ de mare însemnătate s'au organisat la punctul numit adĭ Moldova-nouă, în apropiere de Dunăre, la Sasca montană, pe valea Mraconea dela Cazane şi în multe alte localităţĭ; rămăşiţĭ se vĕd şi până adĭ. In timpul guvernării Impĕratului Traian, administraţiunea minelor în provinciile daco-romane a fost condusă de procuratorul imperial Tacidus Agricola; după acesta tot pe timpul lui Traian, a fost prim-procurator minier P. Axius Aelianus şi apoi alţii, dintre carĭ unul a ajuns mai târdiu Impĕrat.

Surpându-se puterea romană, orĭ-ce desvoltare culturală a încetat pentru o lungă curgere de vreme; minele ca şi lucrările de regulare a Dunării au rĕmas în părăsire.

Din vremurile cele gloriόse ale dominaţiunii romane n'au rĕmas decât o mulţime de ruine, la multe din ele abia fundamentele, şi inscripţiunĭ tăiate în stâncĭ. Étă douĕ din aceste inscripţiunĭ. In apropiere de Greben, în partea Serbiei, se află satul Bolietin, prin care curge rîul cu acelaşĭ nume. In stâncile de porphir dela revărsarea rîului în Dunăre, se află o tablă tăiată în piatră, cu următórea inscripţiune:

TI CAESARE AUG. I
AUGUSTO IMPERATORE
PONT. MAX. TR. POT. XXXV
LEG. IV SCYT. LEG. V MACED.

Étă şi bine cunoscuta tablă a lui Traian, dela Porţile de Fier:

IMP. CAESAR. DIVI NERVAE F.
NERVA TRAJANUS AUG. GERM.
PONTIF. MAXIMUS TRIB. POT IIII
PATER PATRIAE COS. IIII
MONTIS... L... HAN... BUS
SUP... AT.... E....

Incercările moderne.

Abia la 1834 a reinviat interesul pentru regularea cataractelor Dunărei. Inginerul Vasarhély a fost însărcinat de Sécheny sĕ facă studiile necesare; împrejurările politice au împiedecat însĕ orĭ-ce lucrare.

La 1855, inginerul hidro-technic Gutavs Wex, care-şĭ câştigase mare nume cu lucrările de regulare pe Mississipi, e deasemenea însărcinat sĕ studieze cestiunea. El propune facerea unui canal lung de 3 kilometri, larg de 40 metri, în care apa sĕ aibă o viteză de 2.8 metri pe secundă, proect fórte favorabil pentru navigaţiunea remorcherilor. Cheltuelile erau evaluate la 1,800,000 florinĭ, ér pentru celelalte cataracte din sus la 2,700,000 florinĭ, în total 4,500,000. Cu tóte că era fórte îngrijit — şi nu fără cuvênt — că décă se va face un canal nou din partea Serbiei (la Geordab) ar curge o cantitate mult mai mare de apă ca până aci, fiind-că profilul curentului natural s'ar mări cu profilul canalului artificial, ceea-ce ar avé de urmare transformarea cataractelor celor de sus în mai multe noue Porţĭ de Fier, totuşĭ, din consideraţiunĭ politice, Wex s'a rostit pentru facerea canalului pe partea Serbiei.

(Va urma.)

d-l V. A. Urechiă și alții și conduși în capitală

Aicî domnii V. A. Urechiă, St. Sihleanu, Dim. Butoulescu, N. Fleva, Ionel Grădișteanu și St. Delavrancea au luat asupră-șî a-i călĕuzi. Ei au visitat scólele și intitutele înalte din capitală, muzeele, academia, bisericele, scóla de podurî și șosele etc. etc.

In grădina Bragadiru, feeric iluminată unde óspeții italienî au fost învitațî de proprietarul li-sau făcut ovațiunî entusiaste din partea publicului. Deodată, adecă musica a început a cânta imnul italian și între strigăte de „Evviva Italia!" întreg publicul din grădină s'a ridicat în picióre. Óspeții italienî au cerut apoi sĕ se cânte imnul regal român, apoi „Deștéptă-te Române". Insuflețirea a fost mare.

Alaltă-séră s'a dat în onórea Italienilor un banchet de către deputații și senatorii românî. Dela Bucurescî distinșii óspețî au plecat la Curtea de Argeș. La reîntórcere le va da un banchet colonia italiană din Bucurescî. Vor merge apoi la Sinaia, unde vor fi presentațî Regelui, ér Sâmbătă vor pleca la Constanța spre a vedé podul de peste Dunăre, ér de aci vor merge cu vaporul „Cobra" la Constantinopol.

„La Question des trois nationalités en Hongrie". Compte rendu du Meeting tenu le 11 Juillet 1896, à la salle Wagram, à Paris sous la Présidence de *M. Émile Flourens*, deputé, ancien ministre des affaires étrangères etc. Edition du Comité de trois Nationalité (Siége du Comité: 25 Boulevard Saint-Michell) Paris 1896.

Acéstă interesantă broșură, care am semnalat'o deja, conține pe 100 pagine următórele: Introducere despre originea și causa Meetingului, scrisă cu multă pricepere și vervă și subsemnată de membrii comiteteler celor trei naționalitățî. Urméză discursurile pronunțate la Meeting de d-l *Flourens*, d-l D. *Givadinovicî* (în numele comitetului sêrb), d-l M. G. *Ocășian* (în numele comitetului român) și d-l L. M. *Schmidt-Beauchez* (în numele comitetului ceho-slovac). Mai departe cuprinde telegramele primite de pretutindenî la Meeting, apoi articulele diarelor francese despre Meeting. Broșura se încheie cu protestarea comitetului central al celor trei naționalitățî ales de congresul naționalităților contra mileniului maghiar.

Idea comitetului celor trei naționalitățî, din Paris de a eda acéstă broșură a fost cea mai nimerită și printr'ênsa se aduce un mare serviciu causei, ceea ce servesce spre deosebită laudă și onóre amintitului comitet.

„Repriviri și lămuriri."

Precum am spus deja, „*Tribuna*" a publicat sub titlul acesta doi articolî subscrișî de d-l Dr. Ioan Rațiu, în carî acesta rĕspunde la învinuirile, cu carî a debutat părintele Lucaciu contra D-sale și a celorlalțî membri din comitet. La afirmarea părintelui Lucaciu, că amintiții ar fi lucrat pentru „*înfundarea cestiunei naționale*", d-l Dr. Rațiu dice, că părintele Lucaciu vorbesce în mod misterios și nu spune, cine, când și unde au hotărît înfundarea cestiunei naționale? Pentru lămurire, d-sa espune cele petrecute dela eșirea din temniță, dând tot-odată óre-carî deslușirî și cu privire la penibila afacere Pázmándy, ce a produs atâta nedumerire între noi tómna trecută.

Ĕtă ce scrie d-l Dr. Rațiu:

In 16 Septemvre 1895, în urma actului de grațiare a Majes. Sale, am eșit eu, d-l Iuliu Coroianu și Dr. Vasile Lucaciu din temnița din Seghedin. Cel dintâiŭ obiect al consultărilor nostre a fost:

Ce atitudine trebue sĕ luăm față de actul de grațiare?

Toțî trei am fost de acord sĕ rugăm pe colegii noștri din *Vaț*, sĕ convină cu noi în Budapesta, ca sĕ luăm împreună hotărîrile ulteriore.

In Budapesta ne-am întêlnit 7 inșî: eu, Lucaciu, Coroianu, Domide, Dr. Aurel Suciu, D. Comșa, Dr. Barcianu și Dr. Mihali.

In 19 Septemvre 1895, după o consultare seriósă am hotărît sĕ mulțumim în scris Maiestății Sale pentru grațiare, și ca sĕ fim sigurî, că acest act de mulțumire va ajunge în cel mai scurt timp în mânile Sale, am hotărît tot-odată, ca cererea de mulțămită sĕ fie predată ministrului de justiția cu rugarea, ca acesta numai decât sĕ o subștearnă Majestății Sale, care chiar în acele dile era de plecat către Clușiu și Bánffy-Hunyad la manevre.

Cu predarea cererii la ministrul de justiție au fost însărcinațî domnii: Dr. Vasilie Lucaciu și Iuliu Coroianu.

Ministrul-președinte Banffy era sĕ plece, precum a și plecat, a doua di la Clușiu și Banffy-Hunyad.

Inainte de plecarea lui, cunoscutul agent al guvernului *Pázmándy*, a lansat ideea, că ar fi bine sĕ rugăm pe ministrul-președinte Bánffy, care verosimil va fi mai curênd primit în audiență la Majestate, decât ar puté sosì cererea nóstră prin ministrul de justiție, ca sĕ fiă interpretele mulțumirii nóstre pe lângă Majestatea Sa, încă înainte de ce ar sosì mulțumita nóstră în scris.

Asupra acestei cestiunî am discutat din tóte punctele de vedere, cu colegii noștri, carî nu plecaseră din Pesta către casă, și toțî au fost de acord, că mergerea la Bánffy ar fi un paș greșit; chiar și părintele Lucaciu, după o consultare mai lungă, ce am avut eu cu dênsul, a declarat, că nu e bine sĕ mérgă la Banffy și nu va merge.

In diua aceea, către séră, **părintele Lucaciu și-a schimbat părerea.**

Mi-am dat tótă silința sĕ'l rețin dela un paș pe care eu îl țineam greșit, și așa părintele s'a dus la Banffy în contra voiei mele, ba chiar în contra protestului meu și **a luat cu sine și pe d-l Coroianu.**

Mai mulțî tovarășî au fost de față când l'am făcut atent, că mergerea la Banffy va causa o bănuială în public și, unii *bona*, alții *mala fide*, vor exploata acésta procedură în contra nóstră și-i vor ascrie intențiunî de împăciuire etc. pe carî nu le-a avut.

Dér chiar sĕ le fi avut, la un resultat óre-care nu putea spera nicî unul, nicî altul, adecă nicî Bánffy, nicî părintele Lucaciu; căcî, după părerea mea, poporul român, astădî ca nicî-odată, e consciu de drepturile sale, și până la totala revindecare a acelora, nu-l va putea nime determina la o împĕcăre cu vătĕmarea acelor drepturî, pentru carî de sute de anî peórtă o luptă inverșunată.

Prevederile mele nu m'au înșelat, căcî în scurt după acéstă visită s'au născut în public tot felul de bănuelî și aceste bănuielî — lucru curios — au fost îndreptate mai mult în contra mea și nu în contra părintelui Lucaciu, deși după cele arĕtate mai sus, din mergerea la Banffy nu avem și nu putem avé nicî o vină.

Nefiind Veliciu și Rubin Patița de față, când am hotărît subșternerea cererii de mulțămită la Impĕratul pentru grațiare, pe ambii i-am provocat sĕ vină ca sĕ subscrie cererea.

Rubin Patița a venit și a subscris, dér Veliciu n'a venit.

*

In al doilea articol d-l Dr. Rațiu spune, că tot în Pesta s'a hotărît, ca grațiații sĕ dea nisce „enunciațiunî" sĕu un „Manifest" și că cu compunerea acestuia a fost însărcinat secretarul general al comitetului Dr. V. Lucaciu. D-l Rațiu négă, că Manifestul acesta ar fi fost gata pe când se afla în Budapesta, și dovedesce cu citațiunî din scrisorile ce i-lea trimis părintele Lucaciu din Roma, că atitudinea acestuia în cestiunea Manifestului a fost îndoelnică și nehotărîtă.

Un nou proces politic.

Astădî diminéță s'a început înaintea tribunalului r. din Brașov pertractarea unui monstruos proces politic, care nu scim sĕ mai aibă părechiă în ținutul nostru, ba póte nicî chiar în întreg Ardélul.

Sunt citațî la tribunal vre-o 36 de Românî din Tohanul vechiu, dintre carî unii figuréză ca denunciauțî și acusatorî în contra altora. Tabloul e cât se póte de sfâșietor. Ca acusator figuréză nenorocitul tutor și vice-notar din Tohanul-vechiu *George Berariu*, al cărui caracter și purtare slabă e cunoscută cetitorilor noștri din mai multe corespondențe. E mirare, că după atâtea abusurî și fărădelegî, câte s'au descoperit despre acest semidoct periculos, tribunalul a aflat de cuviință a lua încă de banî bunî vorbele lui și a pune în scenă un proces, care e de natură a revolta inimele tuturor Românilor de bun simț.

Mai clar se va vedé acésta din însușî decursul procesului. Berariu *a denunțat pe d-l preot George Tomas, că într'o predică rostită în biserică ar fi agitat în contra națiunei maghiare*, ér pe d-l învĕțător *Nicolae Pop l'a acusat, că ar fi agitat poporul în contra sa ca funcționar.* Berariu și-a adus cu sine ca martorî întréga sa clică din Tohan, constătătóre din vre-o 12 Românî dintre carî unii de mulțî anî figuréză ca cei mai marî turburătorî ai liniștei din acéstă nenorocită comună românéscă, mulțămită protecției deosebite, de care se bucură asemenî elemente din partea „cultivatorilor ideei de stat maghiar".

Procesul are sĕ dureze mult. Inainte de prând au fost ascultațî vre-o dece dintre martorii denunciantului Berariu. Fasionările lor sunt contra-dicĕtóre și absurde; unul dintre aceste lăpĕdăturî s'a presentat mort de beat, așa că nu putea vorbi. El a representat în modul cel mai fidel pe ceilalțî soțî ai sĕi, despre carî în decursul fasionărilor încă s'a constatat, că de anî de dile nicî n'au fost măcar la biserică.

Martorii părintelui Tomas și ai învĕțătorului Pop sunt dintre ómenii cei mai cinstițî din comună. Ei mărturisesc solemn, că în respectiva Duminecă *nicî nu a ținut predică în biserică și nicî afară de biserică n'a rostit nicî un cuvênt din câte 'i se atribue.* Toțî ómenii câțî au fost în biserică mărturisesc astfel. Amĕnunte vom aduce asupra acestui caracteristic proces, care merită a fi cunoscut de toțî Românii.

SCIRILE DILEI.

— 20 Septemvre.

Contra esposiției milenare. Direcțiunea esposiției milenare din Budapesta arangiase o loteriă în favorul esposiției, și tragerile de sorțî aveau sĕ se facă dilele acestea. Direcțiunea se adresă în tóte părțile cu rugărî și apelurî în acéstă afacere, și între alții se adresă și către preoții, învĕțătorii și funcționarii croațî, trimețindu-le tot-odată și losurî. Bravii Croațî însĕ espedară epistolele și losurile îndĕrăt nedesfăcute, dicĕnd că ei nu sprijinesc interesele esposiției maghiare, nu sacrifică pentru industria maghiară nimic, și că chiar și grupul lor dela esposiție s'a făcut numai sub presiune oficială. „Magyarország" turbă de mâniă în urma acestui „atentat" comis contra esposiției, și observă în mod ironic, că faptul acesta póte da dovadă despre „îmblândirea Croaților prin politica națională estraordinară a guvernului". Când fișpanilor din Croația le succese mai lunile trecute sĕ ducă câțî-va Croațî la esposiție, tótă pressa maghiară iubila și se întrecea în a accentua înfrățirea croato-maghiară. Dér ĕtă cum se schimbă de-odată fóia, și cum Maghiarii érășî au prilejul de a-se convinge, că înzadar se înfrățesc cu ei câțî-va renegațî, când majoritatea absolută atât a Croaților, cât și a tuturor celorlalte naționalitățî scie prea bine cu cine are de lucru, și e cu mult mai precaută decât sĕ se lase sedusă prin vorbe frumóse și ademenitóre. Apoi ce privesce loteria amintită, cum mai și pot pretinde compatrioții noștri maghiarî, că cine-va sĕ fiă așa nebun și s'o sprijinéscă, când bine este sciut ce înșelătorii mișelescî s'au făcut, — după cum dovedise „Alkotmány", și după el și alte diare — cu loteria de classă milenară, stĕtĕtóre sub egida guvernului?

—o—

Cértă între comandanțî de marină. Mai multe diare din Viena și Budapesta anunță, că archiducele Carol Ștefan s'a hotărît sĕ repășéscă din serviciul marinei. Causa acestui pas se dice că e diferența ivită între el și admiralul Sterneck, deórece acesta refusă de-a da archiducelui comanda asupra escadrei, și a încredințat'o contra-admiralului Seeman.

—o—

Reorganisarea statului major austriac. Din lună în lună ia dimensiunî tot mai marî pensionarea oficerilor din statul major și a generalilor armatei austro-ungare. In timp de o lună, dela finea lunei August până la finea lunei lui Septemvre, au fost pensionațî 34 oficerî de stat major și generalî. Se vede, că conducĕtorii supremî militarî, și mai ales șeful statului major br. Beck, s'au pus din tóte puterile sĕ reorganiseze corpul oficerilor înalțî, introducĕnd puterî nouĕ și tinere.

—o—

Semne rele. In consiliul ministerial din urmă, guvernul ungar a luat hotărîrea principiară, ca o mare parte din bunurile de stat sĕ se vêndă. Semn, că bunurile statului s'au administrat în modul cel mai deplorabil. Lucrul cel mai minunat ar fi acum, ca guvernul, cu banii căpătațî pe bunurî, sĕ încépă a juca la bursă, căcî atuncî cel puțin ar avé mângăierea, că bunurile de stat ungare se prefac în — bunurî jidovescî.

—o—

Proces de pressă. Diarul clerical „Alkotmány" publicase în 26 Maiŭ o corespondență, în care se afirma, că locuitorii jidanî Eckstein și Rosenfeld din Berczele amăgiră pe un copil creștin sĕ mérgă cu ei în sinagogă, spre scop de ai stórce sânge pentru scopurî rituale. Un tovarĕș al copilului împedecă însĕ împlinirea actului îngrozitor prin strigăte de ajutor. Cei doi jidanî intentară acum proces de pressă redacțiunei diarului „Alkotmány", pentru defăimare și vătămare de onóre.

—o—

Ultimatul oficerilor revoluționarî bulgarî. Oficerii revoluționarî bulgarî, carî emigraseră mai anii trecuțî în Rusia, cam 50 la numĕr, ținură alaltăerî o conferență în Petersburg, sub președinția lui Benderew, și hotărîră, sĕ pretindă odată pentru totdéuna dela principele Ferdinand, ca sĕ le dea lefurile restante de când au ieșit din Bulgaria, și pe toțî sĕ-i numéscă *colonelî, eventual generalî.* Décă Ferdinand până la finea anului nu-i va rechiăma, atuncî ei se vor re'ntórce pe rĕspunderea lor în Bulgaria. Hotărîrea acésta oficerii o trimiseră principelui cu observarea, că'l fac *rĕspundĕtor* pentru eventuale urmărî.

—o—

In timpul sĕrbărilor de primire în Bucurescî pungașii de busunare, profitând de ocasiunea îmbulzelilor, au desvoltat o activitate destul de viuă, așa că au dat mult de lucru poliției. S'au constatat în cele trei dile 7 casurî mai însemnate de furt de busunare. Dintre aceste douĕ au și fost imediat descoperite, ér autorii au fost arestațî.

—o—

Școle închise. Din causa epidemiilor, ce bântue orașul și județul Botoșanî (Moldova), tóte școlile au fost închise până la 1 Octomvre st. v., așa că acolo cursurile nicî nu s'au deschis.

—o—

Un capelan osîndit. Tribunalul din Cincî-biserici osîndi alaltăerî pe capelanul Matia Rudolf din Szaszvár, la șése sĕptĕmânî temniță și 300 fl. amendă, pe motiv că ar fi agitat contra legilor bisericescî-politice.

—o—

Vocile diarelor bucurescene. In numĕrul de erî al foiei nóstre sub rubrica acésta (pagina 2) din erórea paginatorului s'a pus textul articolului reprodus din „Timpul", ca articol al „Voinței Naționale", ér articolul acesteia, ca al „Timpului". Rectificând acésta, observăm, că de astă dată diarele au scris într'un gând în fața visitei împĕrătescî și prin urmare cetitorii n'au putut sĕ observe în fond nicî o deosebire în mersul ideilor.

Resolvarea recursului în afacerea „Manifestului".

La recursul bine cumpănit și basat pe argumente tarĭ, ce l'a înaintat d-l Dr. Rațiu la ministrul de interne în contra sentinței vice-șpanului din Sibiiu în afacerea cu „Manifestul", a sosit resoluțiunea ministrului.

In urma acestui recurs, compus de d-l advocat Dr. Amos Frâncu și înaintat de condamnatul, sentința vice-șpanului (10 dile arest și 100 fl. amendă) se apróbă cu privire la vinovăția și calificare, ér partea privitóre la fixarea pedepsei se modifică de către ministrul de interne și acusatul se condamnă numai la 8 dile arest și la plătirea cheltuielilor de întreținere.

Etă pe ce s'a basat ministrul în hotărîrea sa:

MOTIVE:

Acusatul a recunoscut la pertractarea ținută în 27 Februarie a. c., că a redactat „Manifestul" publicat în nr. 27 al diarului politic „Tribuna", că 'l-a subscris ca president al comitetului național român, că 'l-a trimis spre subscriere membrilor comitetului executiv al fostului partid național român, și după îndeplinirea acestora 'l-a dat spre publicare în amintitul diar.

Prin fapta acésta recunoscută a acusatului, precum și prin întreg cuprinsul „Manifestului" și mai ales prin expunerea, că acusatul dimpreună cu ceilalțĭ colegĭ ai săi pe basa împuternicirii primite din conferența ținută la 22 Februarie 1892 se simt chemațĭ, ca membri ai comitetului național, a conduce și a representa causa națională, se consideră, precum în trecut așa și în viitor de factorĭ executivĭ ai voinței poporului român și în consecuență vor face totul ce pretinde dela ei realisarea programului național și tóte câte s'au hotărît în programul național, e dovedit, că acusatul ca president al comitetului execuiv al așa numitului „partid național român" a desvoltat o activitate corĕspundĕtóre direcțiunii acestui partid.

Fiind însĕ, că activitatea așa numitului „partid național român" a fost oprită prin ordinațiunile ministerului de interne de sub numerii 321 și 1488/894 și publicate în numĕrul 6 din 1895 al foii oficiale „Budapesti Közlöny", călcarea acestei oprelișțĭ s'a cualificat pe basa §-lui 1 din articolul de lege XL. 1879 de transgresiune; și fiind că de sine se înțelege, că oprită fiind activitatea partidului, acéstă oprelișțe se estinde și asupra activității așa numitului comitet executiv al partidului, — acusatul Dr. Ioan Rațiu a trebuit sĕ fiă declarat de vinovat pentru transgresiunea ce 'i-se impută, cu atât mai vêrtos, pentru-că nu s'a putut lua în considerare excepțiunea acusatului, că după-ce Manifestul e un product de pressă, taxarea faptului cualificat de transgresiune ar fi trebuit îndrumată în cercul de competență nu al autorităților administrative, ci în cel al tribunalului — pentru-că autoritățile, carĭ au procedat, n'au încriminat cuprinsul „Manifestului" și pe iscălitorii lui nu 'i au pedepsit pentru vătĕmărĭ de lege séu agitație contra legilor, carĭ eveutual s'ar afla în el, ci pentru-că subscriind „Manifestul", ca membri ai comitetului executiv al „partidului național" disolvat, în contra amintitei ordinațiunĭ ministeriale 'și-au continuat activitatea nepermisă, ér prin acéstă activitate, ca al cărei prim fruct eșit în publicitate se póte considera „*Manifestul*", acusatul și ceilalțĭ colegĭ au dat probe faptice despre călcarea unei oprelișțĭ emise în mod legal, și despre opunere în contra ordinelor guvernului statului; în urma acestora pășirea autorităților administrative, chemate a executa legile și ordinațiunile guvernului, e pe deplin motivată.

Tot așa nu se póte lua în considerare niciĭ apĕrarea acéea a recursului de nulitate, că adecă *Manifestul* l-au subscris numai șepte din ceĭ condamnațĭ în procesul *Memorandului*, dér mai târdiu grațiațĭ, și nu întreg comitetul esecutiv al așa numitului „partid național", din care causă *Manifestul* nu dovedesce activitatea comitetului esecutiv, ci trebue considerat simplu ca o declarațiune de caracter cu totul privat a celor șepte dintre condamnații pentru *Memorand* — pentru-că abstrăgĕnd dela acéea, că apĕrarea acésta se combate de sine prin recunóscerea însĕ-șĭ a acusatului, că prin circularul sĕu dela 6 Februarie 1896 ca president al comitetului a trimis spre subscriere *Manifestul-proiect* la ceilalțĭ membri ai comitetului partidului național; împregiurarea, că Manifestul numai șepte inșĭ l-au subscris nu alterézĕ întru nimic vinovăția lor; pentru-că citata ordinațiune ministerială nu opresce numai activitatea colectivă a comitetului esecutiv, ci ea opresce și declară de transgresiune orĭ-ce activitate de partid, care corĕspunde direcțiunii fostului „partid național român".

A trebuit sĕ fiă desconsiderată mai departe și acea argumentare a acusatului, ca și când prin ordinațiunea ministerială citată ar fi fost numai disolvat „partidul național român", și activitatea mai departe a comitetului esecutiv al aceluia ar fi fost lăsată neatinsă — pentru-că, cum mai sus am amintit, nu se póte considera în mod logic de esistent un comitet esecutiv, când partidul, care îl exmite și încredințézĕ, e disolvat; prin disolvarea partidului în mod natural sunt disolvate și comitetele lui, orĭ-care ar fi ele.

In sfîrșit nu s'a putut primi nicĭ acea argumantare a acusatului, că oprelescea cuprinsă în amintita ordinațiune ministerială se referesce numai la întrunirile, carĭ corĕspund direcțiunii „partidului național român" disolvat, pentru-că acéstă ordinațiune pedepsesce nu numai participarea în convocare de întrunirĭ, ci, după-cum apare din întreg contextul, ea cualifică de transgresiune în genere orĭ-ce activitate în direcțiunea așa numitului „partid național român". Dér prin acéea, că acusatul a subscris acel *Manifest*, ca president al comitetului esecutiv al „partidului național român" disolvat, l-a trimis membrilor comitetului esecutiv al acestui partid, și l-a adus la publicitate prin diare — a călcat oprelișcea cuprinsă în mult citata ordinațiune și a comis transgresiunea statorită în acéstă ordinațiune.

La mĕsurarea pedepsei s'a luat ca împregiurare agravantă, că acusatul a fost deja pedepsit pentru agitațiune comisă prin pressă.

Despre ce publicul comitatului se încunoscințézĕ pe lângă remiterea actuselor raportului vice-comitelui pentru ulteriórĕ procedură.

Budapesta, la 25 Iulie 1896.

La ordinul ministrului:
Dr. Illényi,
consilier ministerial.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octomvre 1896 st. v.

se deschide nou abonament la care învităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șése lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe șése lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonarea se póte face mai ușor prin **mandate postale.**

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe șése lunĭ	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 francĭ
pe șése lunĭ	4 „

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Încă câte-va amĕnunte dela Orșova și Mehadia.

Coloniștii sĕrmanĭ din *Slatina* se adresară înainte cu câte-va săptĕmânĭ către Majestatea Sa cu rugarea, ca, voind ei sĕ vadă pe monarchul față 'n față, în trecere spre Orșova sĕ poftéscă și în comuna lor. Se înțelege, li-se spuse ómenilor, că dorința lor nu se póte împlini. Impĕratul însĕ audise de rugarea coloniștilor, și când sosi Sâmbăta trecută trenul imperial în apropiarea comunei Slatina, spre bucuria locuitorilor înșirațĭ lângă linia ferată, Majestatea Sa dete ordin, ca trenul sĕ mérgă în cel mai încet tempo, apoi se aședă în feréstră și zîmbind le mulțumi coloniștilor, carĭ acum îl putură vedé bine pe monarchul.

*

Cei ce au luat parte la prândul festiv din Mehadia spun, că cei trei monarchĭ și-au ținut în modurĭ fórte diferite toastele. *Impĕratul* nostru ceti textul cu voce cam slabă, dér cu intonare căldurósă. Regele *Carol* toastă de-a rostul, cu vervă oratorică și cu mult temperament, plecându-se de repețite-orĭ înaintea împĕratului și în fine vorbind cu așa un afect, încât produse la masă mișcare generală. Regele *Alexandru* al Serbiei în fine își ceti toastul cam perplex, privind însĕ de mai multe orĭ cu o deosebită reverință spre împĕratul, care totdéuna clintea din cap în mod aprobător.

*

Toțĭ trei monarchiĭ au fost fermecațĭ de posițiunea admirabilă a băilor herculane. Imediat înainte de prând se întâlni pe coridorul palatului „Francisc Iosif" Monarchul nostru cu regele Carol, care venea dela regele Serbiei. Impĕratul își luă óspele de braț și-l conduse pe balcon cu cuvintele:

— „Acum sĕ-țĭ arăt ceva admirabil de frumos."

Ambii monarchĭ rĕmaseră apoi mai mult timp adânciți în privirea sceneriei nedescriptibile, ce oferea băile herculane și împrejurimea romantică, ce înótă într'o mare de lumină.

*

Despre regele Carol se povestesce următórea episodă, ce s'ar fi petrecut la gara din Orșova:

Regele *Carol* întorcêndu-se din Mehadia, fù salutat cu cea mai mare reverință de publicul, ce se afla pe peronul gărei din Orșova. De-odată regele își scóse capul pe feréstra cupeului sĕu și strigă cu voce tare:

— „Eljen!"

Maghiarii presențĭ se înțelege erupseră în aplause și aclamațiunĭ frenetice.

Monarchul nostru la gara dela Lugoșiu.

Lugoșiu, 30 Septemvre.

On. Redacțiune! Majestatea Sa monarchul nostru, călĕtorind spre Orșova, Sâmbătă la 11 óre a. m. sosind în gara Lugoșiului, a fost întêmpinat cu insufleție din partea numerosului public ce-șĭ aștepta cu nerăbdare pre Inalt Suveranul sĕu.

Deși trenul imperial a staționat abia 5—6 minute în gară, Majestatea Sa, salutând publicul din feréstra cupeului, a observat între notabilitățile orașului pe peronul gărei și pe Ilustr. Sa *Ștefan Moldovan*, preposit capitular și prelat papal al diecesei Lugoșiului. Numai decât sa dat jos grăbind cu pași repedĭ spre nestorul acestei diecese întimpinându-l cu cuvintele:

— „D-Ta eștĭ prepositul capitular din Lugoș?

La ce Ilustritatea Sa respunse:

— „Eu sunt Majestate! Stefan Moldovan."

Apoi continuă astfel:

„Patrudecĭ și patru de anĭ au decurs de atuncĭ, de când comunitatea Lugoșului aicea a arătat Majestății Tale supunerea sa omagială și iubirea fiéscă, pentru care Majestatea Vóstră, în curênd Va-Țĭ îndurat și pe acéstă comunitate a-o dărui cu episcopie și capitlu gr. cat. Așa, și acum din tótă inima ne bucurăm, că ér' ni'sa dat ocasiune a ne descoperi iubirea fiéscă, rugând pronia cerésca ca sĕ pute-Țĭ sevêrși intenționata călĕtorie cu ferioire, mărire și deplină sănătate.

După acésta Majestatea Sa îl întrebă pe venerabilul canonic:

— „D-Vóstră n'ave-Țĭ Episcop?"

La acésta Ilustritatea Sa respunse:

— „Sunt apróse doi anĭ de când suntem fără Episcop, pentru acea rugăm pe Majestatea Vóstră, ca sĕ Vĕ îndura-Țĭ a ne dărui cu Episcop".

Majestatea Sa atuncĭ dise:

— „Cât de îngrabă va fi".

Apoi se întórse în cupeu, ér' cei presențĭ erupseră puternice ovațiunĭ și strigăte de: Sĕ trăéscă Majestatea Sa gloriosul nostru monarch!

X.

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 1 Octomvre. *Majestatea Sa* a sosit aci astădĭ la órele 2 d. a., întorcêndu-se din România. Primirĭ oficióse nu s'au făcut.

Regele Carol, principii moștenitorĭ, și miniștrii au petrecut pe Majestatea Sa până la Predeal.

Belgrad, 1 Octomvre. Regele *Alexandru* va încredința pe *Simicĭ* cu formarea noului cabinet. Se vorbesce, că în urma numĕróselor asasinate politice, *Belgradul va fi pus în stare de asediu.*

Paris, 1 Octomvre. Prințul *Petru Carageorgevicĭ* a sosit aci, și se dice, că va fi primit în *audiență de către Țar*. E caracteristic, că prințul a primit în Viena pe mai mulțĭ politicianĭ sêrbĭ și călĕtoria sa la Paris a fost ținută în secret.

Teatru german în Brașov. „Zigeunerbaron" ce s'a dat aséră a fost una din cele mai bine reușite representații ale acestei operte aicĭ. Puterile ce și le-a aquirat direcțiunea sunt de tótă lauda.

D-ra *Ioni Eibenschütz* (Saffi) prima cântărĕță angajată pentru acéstă stagiune are un sopran dulce, puternic, școlă fórte bună și mult temperament. D-l Hugo Rochelle (Barinkay) are un tenor liric nu prea forte dér fórte simpatic; ambii, cu deosebire însĕ cântărĕța a fost viu aplaudațĭ.

S'au mai distins d-na *Austerlitz* (Cipra) și d-ra *Muracefska* (Arsena). Fórte succesă din tóte punctele de vedere a fost prestațiunea d-lui *A. Leichter* ca Zupan.

Corurile s'au purtat brav și cu deosebire pela mijlocul actului al doilea tótă opereta a decurs mai cu efect.

Mâne Sâmbătă se va da opereta „Die Fledermaus."

DIVERSE.

Bună zestre. Nu demult un colaborator al unui diar berlines intervievă pe mai mulțĭ bărbațĭ de stat că ce părere au ei despre cestiunea orientală. Unul dintre aceștia, care deja se ocupase mult cu cestiunea orientală, îĭ esplică respectivului colaborator al fóiei berlineze cestiunea orientală, care pare a fi din di în di tot mai acută, cu următórea anecdotă: — „Acum, când cetesc și aud atât de mult, că Turcia își va avé sfêrșitul în timpul cel mai apropiat, îmĭ vine în minte o întêmplare care s'a petrecut înainte de asta cam cu 40 de anĭ, precând eram în Viena. Un diarist luă de soție pe fiica unui amploiat de stat inalt, și când ajunse vorba la zestre amploiatul îĭ rĕspunse diaristului: Fĕtul meu, banĭ și alte bunătățĭ nu-țĭ pot da, dér étă acĭ e *cestiunea orientală*, din acésta prin capibilitatea ta de a scrie poțĭ trăi în îndestulire și o sută de anĭ".

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.75
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121. –
Bonurī rurale ungare 4% . . .	97.10
Bonurī rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.25
Losurī pentru reg. Tisei și Segedin.	101.35
Renta de hârtie austr.	101.55
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.45
Losurī din 1860.	144.50
Acții de ale Băncei austro-ungară.	947.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	403.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	370.50
Napoleondorī.	9.52½
Mărcī imperiale germane . . .	58.77¼
London vista	119.75
Paris vista	47.57½
Rente de corône austr. 4%. . .	100.95
Note italiene.	44.40

Cursul pietei Brașov.

Din 2 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orī	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenī	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescī	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcī germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescī	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	110.75

Nr. 14724—1896.

Publicațiune,

cu privire la închiderea conductului de apă.

Din causa risipei de apă, ce comit multe partide, carī sunt în legătură cu conductul de apă prin aceea, **că nu închid robinetul** (pipa) dela țeva instalăției de apă, ci lasă sĕ curgă fără trebuință în scoc și canal; instalația nu o țin în stare bună, unde nu este întrodus mĕsurător de apă, udă grădinile cu apa din conduct, ceea ce este strict oprit, așa, **este pericol de lipsa de apă pentru întrega populație.** In reservórele cele marī, cu tóte că isvórele dau apă în abondanță, în urma risipei nu este provisiă de apă. Spre a întimpina pericolul lipsei de apă ce amenință a se ivi, **se reduce întrebuințarea apei** din conduct **la órele următóre:**

Diminéța dela 5 până la 2 óre p. m.
După amédĭ „ 5 „ „ 10 „ séra.

Se provócă tóte partidele, carī folosesc apă din conduct, **sĕ nu facă risipă,** ci sĕ economisesc apa. Carī se vor dovedi, că risipesc apa vor fi aspru pedepsițī.

In fine sunt toțī locuitorii provocațī, că la casurī de risipă de apă sĕ aducă acésta la cunoscința economatului orășenesc și căpitanului orașului, și în acest mod sĕ ajute oficiul a putea îndrepta abusul ce se comite cu risipa apei.

Brașov, 1 Octomvre 1896.

1081,1—1 **Magistratul orășenesc.**

Nicĭ o Damă sĕ nu neglige de a-șĭ procura COLECȚIUNI DE MOSTRE

complet arangiate,

care se trimet franco, conținênd

un asortiment bogat de

stofe de lână

negre și colorate,

Catifele, Mătăsăriĭ

și Velvets englesesc.

Barchent, Flanele de spălat

sadea și cu desemnurī,

Stofe de postav, pentru CONFECȚIONARE de

Pardesiurī de Dame și Bărbațī

Pânzărie de in și mărfurī de bumbac,

Pânzăturī, albiturī de pat, Basmale etc. etc.

Au apărut din nou.

JURNALELE nóstre de MODĂ,

carī se trimit On. clientelă **gratis** și **franco** și conțin:

desemnurī originale, pentru novitățī de **Pălăriĭ de Dame,**

Confection, Toilette, Blouse, Inpletiturī și blane.

Haine de bărbațī și de copiĭ. Albiturī de bărbațī, dame și copiĭ.

Perdele, Portiere, Covóre de salon și podinī, Coperte de pat, Pânzăturī,

Veșminte cusute de flanel și de Plüsch, pentru vojage etc. etc.

Grand Magasin „AU PRIX FIXE“

BRÜDER HIRSCH & C-o., nur WIEN I., Graben Nr. 15.

NB. Pentru executare promptă și solidă a comandelor garantéză firma nóstră, deja recunoscută ca reală.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescī la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnescī la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 44 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: — óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne — óre — m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucurescī:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zĕrnescī. (Gara Bartolomeiu.

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: — óre — min. dim.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 0 óre — min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia Dumineca și la sĕrbătorī.

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînnoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațī sĕ binevoiască a arăta în deosebī, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Anunciurī

(inserțiunī și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administrațiunī. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orī.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.